

ДІЛОВІ ЗВ'ЯЗКИ

ВІСНИК ВІННИЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ

№ 2-3 (37-38)

Березень 2000 року

У випуску:

ЮНЕСКО відзначила старання вінничан↪ **Стор. 1**

Глуховецький каолін високо оцінили і чехи, і турки

↪ **Стор. 1**

Плюси і мінуси зовнішньоекономічної діяльності Вінниччини у 1999 році

↪ **Стор. 2**

Ініціатива Агентства США з Міжнародного розвитку може прислужитись і вам

↪ **Стор. 3**

Випуск продукції з давальницької сировини: вчитись ніколи не пізно

↪ **Стор. 3-4**

Будні Експоцентру Вінницької ТПП для багатьох — свято

↪ **Стор. 4**

РІАЛ навчає, радить

↪ **Стор. 5-8**

Іноземні партнери зацікавлені у співпраці

↪ **Стор. 10**

ПРО ЧЛЕНІВ ВІННИЦЬКОЇ ТПП ПИШУТЬ

МІЖНАРОДНА НАГОРОДА НАШОМУ ЗЕМЛЯКУ

Нещодавно на адресу Миколи Дмитренка — голови правління АТ "Вінницям'ясо", заслуженого працівника промисловості України — надійшла нагорода від Міжнародної кадрової академії, повідомила газета "Новини Вінниччини". Ця організація є членом Європейської мережі національних інформаційних центрів Ради Європи. Як підрозділ ЮНЕСКО вона пильно стежить за підприємствами, котрі ефективно господарюють і є взірцем.

Керівник іменитого вінницького підприємства одержав медаль "За ефективне управління" — заслужено.

Протягом минулого року в цехах комбінату освоєно понад 300 видів нових виробів. Усього ж випущено продукції на суму 250 мільйонів гривень.

ЇХНЯ ПРОДУКЦІЯ — КРАЩА

У нашій країні й далеко за її межами славиться своєю високою якістю каолін (біла глина) Глуховецького родовища. Запаси його у Козятинському районі обчислюються мільйонами тонн.

Глуховецький каолін широко використовується для виробництва паперу вищого ґатунку, фарфоро-фаянсового посуду та електротехнічних виробів, гуми. Раніше чимало глуховецького каоліну відвантажувалось до Росії. Але потім, коли Союз розпався, цей ринок був втрачений. Скоротились поставки білої глини і на внутрішній ринок. Комбінат переживав важкі часи. Але через деякий час подільським каоліном високої якості зацікавились підприємці Чехії. Вони завезли на комбінат сучасне обладнання для добування і збагачення каоліну, допомогли його встановити. Нині він реалізує свою продукцію не лише в Чехію, але й інші західноєвропейські країни. А нещодавно уклав договір на поставку цієї сировини до Туреччини, — розповіла "Робочая газета".

НАСОСЫ
со склада в Житомирі

БОЛТЫ
ГАЙКИ

НТП "Парк", г. Житомир, (0412) 37 23 37, 208 421

ВАТ «МАЯК» ПРОПОНУЄ

**МАЛОГАБАРИТНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ
ВИПРЯМЛЯЧ ДЛЯ ДУГОВОГО ЗВАРЮВАННЯ**

- Високоякісне зварювання на постійному струмі (всі види сталі, в тому числі нержавіюча, чавун);
- живлення від промислової мережі 220В, 50Гц;
- номінальний зварювальний струм 160 А;
- електроди діаметром від 1,6 до 4 мм включно;
- плавне регулювання зварювального струму в діапазоні 20 А – 160 А;
- середня споживана потужність — 3,5 кВА;
- вмонтований пристрій обмеження напруги холостого ходу;
- вага — 15 кг;
- габаритні розміри — 165x320x440 мм;
- гарантія — 2 роки.

Малогабаритний професійний випрямляч успішно пройшов випробування в ПЕЗ ім. Патона та у Російському інституті зварювання. Успішно експлуатується на провідних підприємствах Вінниці: АТ "Вінницячхлб", "Вінницька кондитерська фабрика", "Вінницький м'ясокомбінат", "Хімпром", "Вінницятеплокомуненерго" тощо.

АПАРАТ

виконаний на основі високочастотного перетворювача напруги із застосуванням елементної бази американської фірми "International Rectifier"; оснащений потужним малошумним вентилятором системи охолодження;

має систему захистів: від короткого замикання у зварювальному ланцюгу, від перегрівання і порушення умов охолодження.

З апаратом поставляється зварювальний провід, оснащений зварювальними розйомами та електроудтримувачем фірми "Abicor Binzel" (Німеччина).

Наша адреса:

21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145.

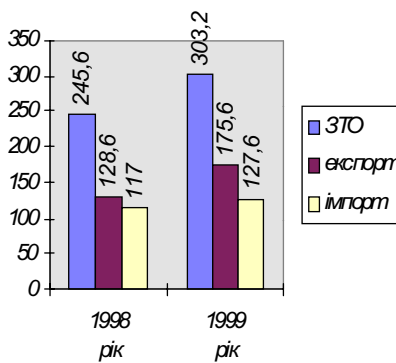
Тел.: (0432) 44-76-02, 44-65-54, 43-90-14.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІННИЧЧИНИ У 1999 РОЦІ

Основні показники зовнішньої торгівлі області

За даними держмитслужби та облстатуправління, з дорахуванням обсягів електроенергії та природного газу (в зв'язку з недообліком їх митною статистикою), зовнішньоторговельний оборот товарів по області склав 303,2 млн дол. США і по відношенню до 1998 р. (245,6 млн дол. США) збільшився на 57,6 млн дол., або в 1,2 раза.

Довідково: за 1999 рік зовнішньоторговельний оборот Вінниччини у розрізі регіонів України посідає 16 місце з питомою вагою 1,4% від загального зовнішньоторговельного обороту України.

У загальному товарообороті торгівлі товарами у матеріальній формі посідає 99,3%, а торгівля товарами у формі послуг — 0,7%.

Обсяги експорту товарів у порівнянні з 1998 роком (128,6 млн дол.) збільшилися на 47 млн дол., або в 1,4 раза, і становили 175,6 млн дол.

Важливо відзначити, що вже в травні-грудні почала спостерігатись тенденція до збільшення місячних обсягів експорту товарів. Якщо в січні-листопаді середньомісячні обсяги експорту склали близько 14,4 млн дол., то вже за рік вони зросли до 14,6 млн, причому експорт за грудень перевищив обсяги листопада на 17 млн дол. При збереженні такої тенденції можна розраховувати на певну стабілізацію експортних поставок.

Обсяги імпорту товарів збільшилися на 10,6 млн дол., або на 9,1% порівняно з відповідним періодом попереднього року (117 млн. дол.), і склали 127,6 млн дол.

Довідково: за 1999 рік за обсягами експорту область у розрізі регіонів України посідає 13 місце з питомою вагою 1,5% від загального експорту України. За обсягами імпорту область посідає 16 місце з питомою вагою 1,3% від загального імпорту.

Додатне сальдо зовнішньоторговельного балансу товарів склало 48 млн дол. і поліпшилося на 36,4 млн дол., або збільшилось у 4,1 раза проти додатнього 11,6 млн дол. у 1998 році.

Довідково: у 1999 році за ефективністю зовнішньоекономічної торгівлі область у розрізі регіонів України посідає 8 місце.

Коефіцієнт покриття імпорту експортом по товарах за 1999 рік склав 1,4% проти 1,1% 1998 року.

Зовнішньоторговельні операції товарами у 1999 році Вінниччина здійснювала з партнерами з 75 країн світу.

За 1999 рік у торгівлі товарами спостерігалась тенденція перевищення (на 27,4 процентних пункти) темпів експорту товарів у матеріальній формі над імпортом таких товарів.

У 1999 році на ефективність торгівлі негативно впливала повільна структурна перебудова виробництва, збереження високої собівартості більшості видів експортної продукції, а також неспроможність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності забезпечити більш ефективні умови поставок продукції на зовнішні ринки.

Не можна недооцінювати роль зовнішньої торгівлі як одного з головних стабілізуючих факторів національної економіки при спаді виробництва, відсутності кредитних ресурсів, хронічній платіжній кризі, поширенні внутрішніх бартерних форм розрахунків між суб'єктами господарювання.

Крім того, зовнішня торгівля перебуває серед небагатьох секторів економіки, які залишаються на сьогодні найбільш ефективними джерелами надходжень до державного бюджету.

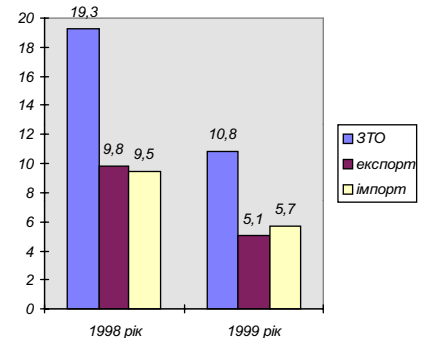
БАРТЕРНІ (ТОВАРООБМІННІ ОПЕРАЦІЇ)

Зберігаються позитивні тенденції у проведенні бартерних (товарообмінних) операцій. Це звузило можливості незаконного вивезення капіталу за межі області, позитивно вплинуло на систему розрахунків та привело до зменшення питомої ваги бартерних операцій у загальному обсязі товарообігу.

Бартерні операції здійснювалися підприємствами з партнерами з 24 країн світу.

В 1999 році, в порівнянні з 1998-м, питома вага бартеру в зовнішньоторговельному обороті знизилась з 7,9% до 3,6%. Стабільно скорочується частка бартеру в експорті товарів (з 7,6% до 2,9%).

Суттєво зменшилися абсолютні обсяги бартерних поставок: у зовнішньоторговельному обороті — з 19,3 млн дол. до 10,8 млн дол., або на 8,5 млн дол., в тому числі в експорті — з 9,8 млн дол. до 5,1 млн, або на 4,7 млн

дол. В імпорті — з 9,5 млн дол. до 5,7 млн., або на 3,8 млн дол.

В той же час у 1999 році спостерігалась позитивна тенденція перевищення обсягів імпортової частини бартерних контрактів над експортною, що свідчить про належний рівень контролю державних органів за поверненням імпортової частини бартерних контрактів. Це перевищення склало 0,6 млн дол. США.

Обсяги бартерних операцій до країн СНД і Балтії склали 84,3%, до інших країн світу — 15,7%.

Значні обсяги експортних поставок на умовах прямого товарообміну здійснювались у Росію (53,2% до загального обсягу експорту), Білорусь (25%).

Серед товарів, що експортувались підприємствами Вінниччини на бартерній основі, найбільша питома вага припадає на машини, устаткування та механізми (23,03% до загальних обсягів бартерного експорту); продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (28,08%), в тому числі мила, мийних засобів — 14,99%, продуктів неорганічної хімії — 9,64%; продукцію харчової промисловості (22,76% до загального обсягу бартерного експорту), в тому числі виробів з м'яса, риби — 7,39%, цукру — 4,03%; засоби наземного транспорту, крім залізничного, — 7,97%; продукти рослинного походження — 7,12% тощо.

У звітному періоді питома вага товарів, що імпортувались за умови прямого товарообміну, склала 4,5% проти 8,1% відповідного періоду 1998 р.

Питома вага імпорту з країн СНД і Балтії склала 89,5% від загального імпорту, з інших країн — 10,5%.

Найбільші обсяги імпортних товарів надходили з Росії — 53,2% від загального обсягу імпорту, Білорусі — 25%.

Основа товарної структури бартерного імпорту складала такі групи товарів: мінеральні продукти — 20,22%, в тому числі паливо мінеральне, нафта і продукти її переробки — 11,16%; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості — 16,03%, засоби наземного, повітряного та водного транспорту — 24,18%, неблагородні метали та вироби з них — 7,58%, машини та устаткування — 16,42% до загального обсягу бартерного імпорту.

(Матеріали надані управлінням зовнішньоекономічних зв'язків у Вінницькій області).

ХТО ПИТАЄ, ТОЙ НЕ БЛУДИТЬ

Нині чимало підприємств України змушені виготовляти продукцію з давальницької сировини. Не від доброго життя вдаються вони до такого способу виробництва, а лише задля того, аби вижити у цей економічно нестабільний час, зберегти потенціал підприємства (і насамперед кадри), допомогти людям заробити на хліб насущний.

Випуск продукції з давальницької сировини в економіці України (як і більшості постсоціалістичних країн) посідає одне з чільних місць. Так, у січні-листопаді 1999 року експорт давальницької сировини становив 7 мільйонів доларів США, або 0,7 відсотка від загального обсягу експорту країни. В Україну надійшло іноземної давальницької сировини на 812 мільйонів доларів, що склало 7,8 відсотка від загального обсягу її імпорту. Основними постачальниками давальницької сировини були такі

країни, як Російська Федерація, Німеччина, Італія, Гана та Гвінея.

Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 1205,2 мільйона доларів, або 11,7 відсотка від загального обсягу експорту країни. Найбільша питома вага припадала на продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, текстиль та текстильні вироби, мінеральне паливо, нафту та продукти її переробки, механічні та електричні машини й устаткування, папір і картон, взуття. Серед колективів Вінниччини, що випускають продукцію з давальницької сировини, такі підприємства, члени Торгово-промислової палати, як ВАТ "Володарка", АТ "Поділля", ВЕВСП "Динамо", ВАТ "Хмільницька швейна фабрика "Лілея", АТ "Хімпром". Тож для них та ряду інших виробників, що працюють за схемою з давальницькою сировиною, Київська ТПП організувала засідання "круглого столу" за темою "Практика роботи підприємств, які працюють за контрактами з давальницькою сировиною".

У цьому заході взяли участь і виступили з роз'ясненнями провідні фахівці ряду міністерств: зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі, промислової політики, економіки, фінансів, а також Державної податкової адміністрації та Державної митної служби тощо. На розгляд представників трудових колективів виносились насамперед такі питання: чи задовольняє ваше підприємство чинне законодавство щодо операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах? коли конкретно законодавство чи якісь інші чинники ставали на заваді колективу отримати очікувані результати? що вони можуть запропонувати для поліпшення умов виконання операцій з давальницькою сировиною, спрямованих на розвиток даної господарської діяльності.

Зосереджу увагу читачів "Ділових зв'язків" на проблемах, які найбільше хвилювали учасників "круглого столу". Йдеться передусім про дотримання Положення про порядок оформлення та видачі ліцензій на експорт продукції (Закінчення на 4-й стор.).

«ECOLINKS» ПОКЛИКАНА ДОПОМАГАТИ

Програма "EcoLinks" є ініціативою Агентства США з Міжнародного розвитку (АМР США), спрямованою на пошук практичних, заснованих на ринкових відносинах способів вирішення промислових і муніципальних проблем охорони навколишнього природного середовища у Центральній і Східній Європі та в країнах нових незалежних держав (ЦСЄ/ННД).

Розуміючи, що провідна роль у вирішенні цих проблем належить місцевим органам влади, "EcoLinks" сприяє партнерству між підприємницькими колами, місцевою владою і професійними об'єднаннями у країнах ЦСЄ/ННД та організаціями США. Такі партнерські зв'язки допоможуть українській стороні у визначенні проблем охорони довкілля та їх вирішенні, застосуванні провідного практичного досвіду тощо.

Програма сприятиме розширенню торгівлі екологічними товарами та інвестуванню у їх виробництво, а також створенню мережі екологічних послуг.

"EcoLinks" має три взаємопов'язані підпрограми.

Першу з них — підпрограму грантів — забезпечує Інститут міжнародної освіти, що знаходиться у США, та Регіональний екологічний центр для Центральної та Східної Європи, що в

Угорщині. Гранти надаються партнерам на конкурсній основі для здійснення проекту, розрахованого на один чи два роки. Від учасників проекту вимагається вкладання власних коштів для його реалізації. Підпрограмою передбачається надання малих грантів для вирішення невідкладних короткотермінових завдань.

Підпрограма експертної допомоги спрямована на роботу з підприємницькими структурами, місцевими органами влади та професійними об'єднаннями в регіоні ЦСЄ/ННД. Її мета — допомогти визначити потреби в інвестиціях для впровадження екологічних технологій в країнах ЦСЄ/ННД та розглянути можливість застосування технологій і досвіду США в цьому регіоні.

Згідно з домовленістю між АМР США та Департаментом торгівлі США до країн ЦСЄ/ННД, обраних у рамках програми, будуть направлені експерти з питань екологічних технологій. Ці спеціалісти матимуть доступ до Глобальної технологічної мережі АМР США — інтерактивної бази даних, у якій розміщено інформацію щодо більш як трьох тисяч компаній і організацій США. Це надасть можливість знайти стратегічних партнерів у США для організацій з названих вище країн та забезпечити доступ до випробуваних екологічних технологій і сервісних структур США.

Підпрограма інформаційного обміну досліджує новаторські шляхи використання інформаційних технологій для поліпшення природоохоронного управління у регіоні ЦСЄ/ННД.

Web-сторінка "EcoLinks" (www.ecolinks.org), яка підтримується корпорацією "DevTech Systems, Inc.", надає найновішу інформацію про досвід країн ЦСЄ/ННД у подоланні критичних природоохоронних проблем на промислових об'єктах та в населених пунктах, наводить конкретні приклади використання найкращих методів і технологій, здійснює під'єднання до інших відповідних web-сторінок, встановлює контакти з потенційними партнерськими організаціями та містить календар майбутніх заходів.

Програма проводитиме пошук додаткових можливостей заради більш ефективного застосування інформаційних засобів для вирішення проблем охорони навколишнього середовища.

Більш детальну інформацію щодо програми "EcoLinks" можна отримати у Вінницькій ТПП за тел.: 52-03-54.

(Закінчення.
Початок на 3-й стор.)

ХТО ПИТАЄ, ТОЙ НЕ БЛУДИТЬ

походженням з України, що підпадає під дію постанови Кабміну від 4 січня 1999 року за № 5. Відповідно до цього документа ліцензії на експорт товарів походженням з України видаються на кількість продукції, фактично виготовленої, підтвердженої на день подання заявки на отримання ліцензії сертифікатом про походження товару, виданим ТПП України або регіональною ТПП за місцезнаходженням суб'єкта підприємницької діяльності. У разі його відсутності в момент подання заявки на отримання ліцензії експортер може надати письмове зобов'язання щодо пред'явлення сертифікату про походження товару в процесі розгляду документів.

Слід зазначити, що останнім часом через невідповідність обсягів експортних квот потребам вітчизняних товаровиробників спостерігається ажіотажний попит на право випуску окремих видів продукції, зокрема швейних виробів категорій 6, 7, 15, 26/27, 29.

Спеціалісти МЗЕЗторгу, зробивши експертну оцінку документів заявників, прийшли до висновку, що ряд підприємств з різних регіонів України намагаються отримати експортні ліцензії на повні обсяги контрактів незалежно від того, вироблена на даний час продукція чи ні. У пакеті документів вони подають сертифікати про походження, що підтверджують факт виготовлення продукції у повних обсягах.

На засіданні "круглого столу" був розглянутий типовий приклад даних

порушень. Так, ВАТ "Ворскла", що на Полтавщині, подало заявку на отримання ліцензій за категоріями продукції 6, 7, 15, 26/27 (на повні обсяги) згідно з контрактом, укладеним у грудні 1998 року з терміном дії до 31 грудня 1999 року. Після того, як МЗЕЗторг запропонував "Ворсклі" підтвердити факт ввезення в Україну давальницької сировини, підприємство зменшило обсяги заявки за категоріями 6, 15, 26/27 відповідно на 30, 10 та 20 тисяч штук і подало нові сертифікати походження на меншу кількість готової продукції. Тож, як бачимо, підприємство і саме не зуміло ефективно скористатися взятою ліцензією (встановлене державою кількісне обмеження на виготовлення і вивезення продукції з давальницької сировини), й іншим не дало скористатися потенційним правом здійснення експорту на законних підставах. А в програші — знову ж таки держава.

При проведенні експертизи, пов'язаної з операціями по переробці сировини в готову продукцію, перед експортером ставляться такі завдання: розрахунок витрат сировини при виготовленні одиниці готової продукції та її загальної кількості, визначення відсоткового ступеня використання сировини у випущеному товарі, визначення рівня вартості сировини у загальній вартості продукції.

Або ще таке: згідно із Законом України про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних

відносинах сплата ввізного мита, податків та зборів (крім митних) провадиться українським виконавцем шляхом видачі простого векселя державній податковій інспекції з терміном сплати платежу, що дорівнює строку здійснення операції з давальницькою сировиною, але не більше як 90 календарних днів з моменту оформлення ввізної вантажної митної декларації. Сума, обумовлена векселем, визначається у валюті контракту на переробку давальницької сировини. Як свідчить практика, у такі вузькі часові межі виробникам продукції з давальницької сировини вкласти вкрай важко, а часто-густо просто неможливо. Тож учасники зовнішньоекономічної діяльності з нетерпінням очікують прийняття Верховною Радою закону про валютне регулювання. Відповідно до нього термін здійснення операцій з давальницькою сировиною має бути подовжений до 180 календарних днів.

На жаль, за браком місця в газеті немає можливості висвітлити більшість важливих питань, які порушувались на засіданні "круглого столу". Далеко не всі підприємці нашого регіону, яких Вінницька ТПП проінформувала про цей захід, виявили бажання взяти у ньому участь. А шкода! Бо ж недарма у народі кажуть: хто питає, той не блудить.

Людмила Война,
начальник відділу товарних експертиз та сертифікації
Вінницької ТПП.

Ехр БУЛО «ДЛЯ ЖІНОК — ВСЕ!», А ДЛЯ САДІВНИКІВ ТА ГОРОДНИКІВ — ШЕ БІЛЬШЕ

ЖИТТЯ ПАЛАТИ

Передсвяткова міжрегіональна універсальна виставка-продаж "Для жінок — все!" збирала, як свідчить практика, найбільше учасників — 49 підприємств і фірм з різних регіонів України та нечувано велику для нашого міста кількість відвідувачів. На огляд вінничан був представлений найрізноманітніший товар — від екзотичних китайських сувенірів, недорогої і дуже дорогої косметики — до вишуканого елітного одягу і взуття.

Ну що ж, саме ця виставка довела багатьом: канув у Лету той час, коли моду нам диктував в основному Центральний речовий ринок, нав'язуючи кожному невиразні одноманітні речі, усереднивши, зробивши безликими обдарованих вродою подолянок.

Деякі експозиції виставки викликали загальний інтерес. Наприклад, ексклюзивні трикотажні вироби приватного підприємця з Николаєва Л. Титаренко майже нікого не залишили байдужими. Воно й зрозуміло: Людмила — неодноразовий переможець конкурсів "Таллінські дні моди", учасник салонних показів моделей у Парижі.

На виставці чимало подолянок відкрили для себе Могилів-Подільську швейну фабрику "Аліса". Це підприємство випробувало свої потенційні можливості, співпрацюючи з фірмами Італії, Швейцарії, Югославії, Америки. Їх вироби — і гарні, і добротні, і сучасні, і що не менш важливо, — недорогі.

Протягом усіх чотирьох днів у залі панувала атмосфера весняного карнавалу.

До часу (саме напередодні дачного сезону) була й інша виставка, яка проходила нещодавно в Експоцентрі, — "Світ "Огородника". Без перебільшення можна сказати, що вона задовольнила потреби тисяч вінничан як у насінні й іншому посадковому матеріалі, так і в засобах захисту рослин та інвентарі. Їх запропонували нашим землякам спеціалізовані колективи з різних регіонів України, зокрема Києва, Донецька, Полтави, Запоріжжя, Черкас і, звичайно ж, — Вінниці.

Тож такого ажіотажу, як нинішньої весни, Експоцентр не пам'ятає.

Наш кор.

РІАЛ

РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ
АГРАРНИЙ ЛИСТОК

№ 2 (26), 1999 рік

ПОРАДИ ДО ЧАСУ

ПОЛЕ ЧЕКАЄ СВОГО ГОСПОДАРЯ

Аналіз стану справ в рослинництві за останні роки свідчить про скорочення виробництва продукції, зниження продуктивності гектара при зростанні витрат на її вирощування.

Причин такого становища багато. Свій негативний вплив на загальні процеси в галузі має економічний стан господарств, їх спроможність придбати матеріально-технічні ресурси і забезпечити ефективне господарювання за рахунок інтенсивних факторів.

Спостерігаються аномальні природні явища, що суттєво скоректувало господарські показники, в тому числі — і минулого року. Дуже негативно на продуктивності більшості культурних рослин відбилася різке похолодання в травні, спостерігалися незвичні температурний і водний режими і впродовж червня — липня, коли температура сягала 30-37 °С, відносна вологість повітря складала близько 30 %, а кількість опадів в цілому ряді регіонів — 7-15% до норми.

Розрахунки по врожаю всіх сільськогосподарських культур були значно вищими від отриманого.

Проте навіть у таких складних умовах в господарствах, очолюваних умілими керівниками при наявності грамотних і вдумливих спеціалістів, практично в усіх зонах області було отримано високі результати. Про них неодноразово писала преса.

Є і діаметрально протилежні результати.

Тому загалом потрібно сказати, що результати — прямо пропорційні ставленню до справи.

Сьогодні згідно з Указом Президента України агропромисловий комплекс знаходиться в стадії реформування.

Стоїть завдання: через нові форми господарювання, стимулювання до особистої зацікавленості досягти позитивних виробничих і економічних результатів.

2000 рік очікується не простим, є відчутні ускладнення з матеріальним забезпеченням, слід орієнтуватися на повторення минулорічних погодних умов, включаючи заморозки в травні і дефіцит вологи впродовж травня — червня і в наступні місяці.

Тому, крім традиційних технологій вирощування, потрібно все в більших обсягах орієнтуватися на запровадження ресурсо-, енерго- і вологозберігаючого ведення галузі на фоні відповідального ставлення і вміння застосування на практиці набутих знань і досвіду. Сьогодні на перший план виноситься умова — сформувати високоякісний врожай з обґрунтованими затратами при мінімальній кількості втрат.

У структурі посівних площ — наростити площу під білковими культурами — горохом, соєю — цінними фуражними культурами, які, крім поживного зерна, поліпшують ґрунт за рахунок біологічного азоту, рівноцінного 2-2.5 ц аміачної селітри. У вирішенні проблеми білка свою нішу,

причому на площі не менш ніж 42 тис. га, повинен зайняти ярий ріпак.

На рекомендовані обсяги слід вийти по такій високоенергетичній культурі, як кукурудза.

У зв'язку з наявністю значних площ, не підготовлених восени, виникає необхідність зміни підходів до розміщення культур та підготовки ґрунту.

Складною залишається ситуація з забезпеченням паливом. Тому по кожному району і господарству потрібно мати розумний і виважений підхід з визначенням пріоритетів з виконання робіт.

Буде правильним ту обмежену кількість пального і масил, які є на місцях і надійдуть ближчим часом, **першочергово використати на вже готових площах**, на цих же площах в першу чергу проводити підготовчі і посівні роботи.

Щодо розміщення культур. Горох слід розмістити по зяблевій оранці, при її дефіциті — після цукрових буряків, розробивши ґрунт чизельними або плоскорізними культиваторами.

Площі, що залишилися після насінників багаторічних трав, стерньових попередників, доцільно використати під кукурудзу, картоплю, пізні овочі і круп'яні культури.

Поля, сильно засмічені багаторічними бур'янами, з великою кількістю органічних решток доцільно частково відводити під чисті і сидеральні пари, провівши відповідну роботу по знищенню їх у весняно-літній період, а землі крутизною більш ніж 5°, а також низькопродуктивні — вивести з активного користування під консервацію.

При виборі способу **обробітку ґрунту** весною слід врахувати такі фактори, як підготовка ґрунту восени, попередник, культура, яка буде висіватися, технічні і економічні можливості господарств. Але головною умовою є забезпечення оптимальних умов для росту і розвитку культурних рослин.

На перший план слід поставити ті способи підготовки ґрунту, які мінімально діють на нього. При цьому головну увагу необхідно приділити виконанню операцій по підготовці ґрунту і сівбі в єдиному комплексі, без розриву в часі, що сприятиме збереженню вологи і отриманню дружних сходів. Краще в одному агрегаті скомплектувати кілька знарядь, які дають змогу розробити, вирівняти ґрунт і забезпечити дрібно-грудкувату структуру посівного шару ґрунту.

На ґрунтах легкого механічного складу, при незначній кількості решток (після коренеплодів, картоплі) можливе мілке розпушування ґрунту паровими культиваторами в агрегаті з боронами.

Удобрення. Через різке скорочення застосування добрив ми недобираємо більш ніж 30 відсотків врожаю. На сильно забур'янені площах цей показник сягає 50 і більше відсотків. Тому перш ніж вирішувати питання удобрення таких площ, потрібно очистити площі від бур'янів, особливо на просапних культурах. Ще раз повторюємо:

ті невеликі ресурси міңдобрив, якими буде володіти товаровиробник, потрібно використати на культурах і площах, де можна отримати від них максимальну віддачу. Це насамперед — рядкове внесення

при сівбі ярих, особливо — цукрових буряків, гороху, кукурудзи і соняшнику, два підживлення озимих, а також підживлення повною нормою, або хоча б азотом — просапних культур. При відсутності азотних добрив сьогодні, але можливо вирішенні питання їх придбання в дещо пізніший період їх можна застосувати на ячмені в період кушення, на горосі — при проведенні посподових боронувань.

Для підживлення цукрових буряків, інших просапних культур краще застосувати рідкі азотні добрива — аміачну воду, вуглеамонійні солі, вартість одного кілограма діючої речовини в яких значно нижча від аміачної селітри. Необхідно також вже сьогодні відновити або виготовити пристосування для внесення рідких органічних добрив. На превеликий жаль, ця форма добрив сьогодні неогрунтовано забута.

Необхідно **відновити картоплярство**. Вигода у вирощуванні картоплі очевидна, культура — високорентабельна. Проте втрачено систему насінництва, картопля, особливо в приватному секторі, вироджується. Недобирається значна частина врожаю. Тому нами спільно з керівництвом господарства “Україна” с. Комунарівки розробляється структура в складі 5 елітгоспів і 11-12 насінгоспів по вирощуванню її насіння. Але розмноження насінневого матеріалу до потреби стримується. Тому в господарствах, де висаджується сортове насіння, необхідно забезпечити технологію, яка б дала можливість отримати високий врожай і сформувати програму 2001 року. Рекомендації по картоплі готуються до друку.

Сьогодні ж, враховуючи те, що ця культура часто розміщується по веснооранці, доцільно внести 60-80 тонн гною, визначитися з людьми, на яких буде покладено відповідальність за відродження цієї галузі.

Однак розширювати обсяги застосування агротехнічних методів боротьби з бур'янами — не значить повністю відмовитися від хімічного захисту. Особливо на всіх насінневих ділянках, ділянках гібридизації кукурудзи, на всіх площах соняшнику, де 3 з 5 років ми недобираємо врожаю через хвороби. Потрібно мати хімпрепарати, особливо фунгіциди для озимих і гербіциди — для просапних культур, включаючи сою, інсектициди — на посіви гороху, озимого і ярого ріпаків, щоб їх застосувати в найбільш критичні періоди, які можуть статися в процесі вегетації сільськогосподарських культур.

Враховуючи сучасний фінансовий кризовий стан у сільському господарстві, на наш погляд, **найбільш ефективними і реальними заходами для підвищення родючості ґрунтів та їх використання можуть стати:**

- найбільш повне використання ефективної і потенційної родючості ґрунтів через раціональне розміщення посівів сільськогосподарських культур у межах одного господарства;
- проведення діагностики мінерального живлення рослин для обґрунтування раціонального використання обмежених ресурсів добрив;
- внесення добрив під культури і на площі, де можна отримати найбільшу віддачу (озима пшениця, цукрові буряки, горох, кукурудза), найбільш ефективними способами (локально, в рядки при сівбі та в підживлення);
- різке нарощування місцевих ресурсів для підвищення врожайності (гній, рідкі органічні добрива, сидерати, сапропелі, фосфорити, фосшлам дефекації т.і.);
- більш повне використання переваг біологізації землеробства завдяки розширенню площ посівів зернобобових та бобових трав і впровадження бактеріальних препаратів;
- широке впровадження біологічних стимуляторів рослин;
- підвищення рівня знань і відповідальності спеціаліста, поглиблене вивчення біологічних особливостей польових культур і застосування цих знань на практиці.

Догляд за посівами озимих культур

Озима пшениця. Завершити обстеження всіх площ і, на основі отриманих результатів, визначитися з подальшим доглядом за культурою. При цьому слід врахувати густоту та розвиток рослини, забезпеченість ґрунту мінеральною поживою, рівень зволоженості, хід наростання температури ґрунту та повітря.

При ранньому відновленні вегетації, за умов хорошої зволоженості ґрунту, помірно теплої погоди посіви з густотою

250 і більше рослин на 1 м² доцільно залишити, незважаючи на фазу їх розвитку. Виходячи з реального поля, може, буде необхідно залишити рівнозрідений посів з густотою 150-160 розкущених рослин. Такі посіви слід якомога раніше підживити азотом з розрахунку 40-50 кг/га діючої речовини. Посіви з меншою густотою, нерівномірним розміщенням рослин треба підсіяти ярим ячменем з розрахунку забезпечення густоти стояння рослин пшениці та ячменю не менш ніж 450-500 шт на 1 м².

Добре розвинуті посіви з густотою пагонів 800 і більше штук на метрів квадратному можна підживити пізніше — наприкінці фази кушення — локальним способом, використавши дискові сівалки.

Вияткову увагу — захисту. Знайти кошти для придбання гербіцидів і, особливо, фунгіцидів, останні слід застосувати в найбільш критичні періоди — в фазу виходу рослин в трубку, по прапорцевому листку і колосу.

Повноцінну програму захисту слід застосувати на площах, які здатні сформувати високий врожай та якість зерна не нижчу 3 класу. В решті випадків, орієнтуючись на конкретне поле, використати такі прийоми, як боронування чи прикочування з боронуванням. Як свідчить досвід попередніх років, такий агрозахід матиме вияткове значення на загущених, уражених сніговою пліснявою посівах.

Озимий ріпак. Умови для перезимівлі його, в переважній більшості, були задовільними. В монолітах, відібраних в дослідному господарстві Вінницької сільськогосподарської дослідної станції в першій декаді лютого, відросло 96 % рослин.

Потрібно обстежити всі посіви. Якщо на квадратному метрів виявлено 40 і більше живучих рослин, вони рівномірно розміщені, то такі посіви необхідно підживити азотними добривами з розрахунку 30-40 кг/га д.р.

Необхідно звернути увагу на наявність жуків ріпакового квіткоїда. Чисельність зимуючих шкідників, за даними дослідної станції, складає від 3 до 38 на квадратному метрів, що значно перевищує поріг шкодочинності. Тому потрібно мати достатню кількість інсектицидів і при наявності в фазі бутонізації 2-х і більше жуків на одній рослині провести захист посівів.

Підготовка ґрунту і сівба ярих культур

Головну увагу — своєчасності та якості. При розміщенні ярих зернових і зернобобових культур по зябу, при настанні фізичної стиглості ґрунту слід провести суцільне розпушування ґрунту боронами або відразу — культивуацію і посів. Ранні строки сівби ячменю, гороху, вики, вівса, як правило, забезпечують врожайність на 3-5 ц/га вищу від тих площ, де запізнення з посівом складає 5-7 днів.

Обов'язковим агрозаходом, особливо при дефіциті фунгіцидів для обробки посівів, є **протруювання насіння** хімічними препаратами: вітавакс 200 ФФ, фундозол (бенлат) та іншими в рекомендованих дозах.

Оптимізувати норму висіву. Від надмірних норм — більше шкоди, ніж користі. За оптимальну норму висіву ячменю при якісній підготовці ґрунту для сортів Вінницької селекції слід вважати 3.5-4 млн. схожих насінин на гектар, для інших сортів — 4-4.5 млн. Для вівса — 5-5.5 млн. Для розміщення цих культур, де основний обробіток ґрунту проводиться весною, на бідних ґрунтах, за недостатньої зволоженості ґрунту норму висіву необхідно збільшити. При підсіві під ячмінь багаторічних трав норму доцільно зменшити на 20-25 відсотків. При цьому слід уникати площ з надмірною кількістю поживних решток на поверхні ґрунту.

Зважаючи на те, що **горох** без шкоди витримує приморозки в 5-6 °С і, разом з тим, потребує багато вологи для набухання та проростання насіння, сіяти його потрібно разом з іншими ранніми зерновими.

Низькі температури стимулюють диференціацію генеративних органів, більш раннє цвітіння та утворення більшої кількості бобів. При пізньому посіві опадає 30-40% бутонів.

Від строку посіву залежить кількість бобів, яка корелює з гілкуванням, котре в свою чергу залежить від запасів вологи і поживних речовин в ґрунті. При їх нестачі вони надходять лише в головне стебло. Запізнення на 1 день — недобір врожаю

(30 і більше кг на 1 га).

Глибина загорання. Потрібно пам'ятати, що горох — одна з бобових культур, при проростанні якої сім'ядолі не виносяться на поверхню ґрунту, тому обов'язково при вирощуванні потрібно забезпечити глибину заробки:

- на середніх і важких ґрунтах — 4-5 см;
- на легких ґрунтах — 6-7 см.

Порушення цієї вимоги, мілка заробка, як це часто буває, послаблює розвиток рослин, в період вегетації їх багато випадає, зменшується кількість бобів.

Особлива увага приділяється **нормі висіву**. За останні роки вона різко зросла. При загущеному посіві знижується освітленість рослин, вони витягуються і рано вилягають, слабо розвивається коренева система, погіршується засвоєння поживних речовин з ґрунту, стримується розвиток генеративних органів. Тому оптимальною нормою слід вважати — 1.4-1.5 млн схожих насінин на 1 га, для низькорослих — до 1.6 млн насінин.

Як один із заходів по збільшенню врожаю гороху слід використати обробку насіння баковою сумішшю ризоторфіну з триманом чи емістимом (0.5-10 г/тонну), для захисту від кореневих гнилей до цієї суміші необхідно додати фундазол чи ТМТД.

Ярий ріпак. Культура потребує до себе підвищеної уваги.

Посів розмістити по зяблевій оранці. В період підготовки до посіву належну увагу приділити вирівнюванню ґрунту. Передпосівна культивування проводиться на глибину 3-5 см з максимальним розміром грудочок до 3-х см, розміром впадин — до 2-х см. В засушливу весну для отримання дружних сходів на легких за механічним складом ґрунтах обов'язковим агроприйомам є прикочування ґрунту кільчато-зубчатими катками.

При наявності достатньої кількості вологи прикочування не є обов'язковим прийомом.

Ярий ріпак дуже вимогливий до родючості ґрунтів, тому високий врожай можна отримати лише при достатньому забезпеченні ґрунту основними елементами живлення. Із мінеральних добрив основний вплив на врожай зерна мають азотні, норма внесення до посіву — від 60 кг/га д.р. по удобреному органікою попереднику, до 80 — по інших попередниках. Фосфорні добрива можна довести у передпосівну культивування, але, враховуючи гострий їх дефіцит, — обов'язково в рядки — 20 кг д.р. на 1 гектар.

Посів ярого ріпаку проводиться одночасно з ранніми зерновими, як правило, суцільним способом з шириною міжрядь 12-15 см. Оптимальна норма висіву — 6-8 кг/га. Глибина загорання — 2-3 см, густина стояння рослин на 1 м² — 100-120 штук.

При появі кірки провести боронування легкими боронами. Високий ефект забезпечує післясходове боронування в фазу розетки.

Обов'язковим агрозаходом є захист посівів: від хрестоцвітої блохи в період сходів (порог шкодочинності — 5 жуків на 1 м²) застосовуються суміальфа, децис — 0.3 л/га, а від ріпакового квіткоїда в період бутонізації (порог шкодочинності — 2 жуки на рослину) застосовується суміальфа — 0,3 літра на 1 гектар.

Франков В.П.,	заступник начальника управління АПК облдержадміністрації,
Романенко М.М.,	заступник директора ВДСГДС,
Вишневіський П.І.,	кандидат с/г наук, старший науковий співробітник, кандидат с/г наук.

КООПЕРАТИВНА СИСТЕМА НА СЕЛІ

Аграрна реформа в Україні, її прискорення відповідно з Указом Президента України дають поштовх розвитку широкого кооперативного руху на селі. Відомо, що кооперативна форма господарювання є однією із ефективних у сільському господарстві, вона добре вписується у ринкову економіку, а тому має набирати все більшого поширення. Тим більше, що для цього є законодавча база, і перш за все Закон України про сільськогосподарську кооперацію, який був затверджений у липні 1997 року Президентом.

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні умови діяльності кооперативів у сільському господарстві та їх об'єднань. Формальних прав у колгоспів було багато, але реально використати можливості кооперативної форми господарювання вони так і не змогли. З початку зародження колгоспів почалось їх інтенсивне одержавлення, яке на різних етапах проходило в різних формах, і тому вони функціонували як колективні, але не як кооперативні господарства. Відновлення кооперативних основ передбачає використання різних форм кооперації, і перш за все вертикальної кооперації та концентрації виробництва. Але створення її — процес тривалий, який займає в розвинутих країнах не одне десятиріччя. У наших умовах він може проявлятися при функціонуванні особистих підсобних та фермерських господарств і більш крупних сільськогосподарських підприємств на засаді приватної власності на землю і майно.

Відомо, що кооперативний рух зародився дуже давно. Люди завжди разом будували дороги, допомагали зводити одне одному дім.

Принципи сучасної сільськогосподарської кооперації зародились у 1844 р. у невеликому містечку Рогдейл у Великій Британії. Там був створений перший сільськогосподарський кооператив. Треба сказати, що сільськогосподарська кооперація розвинута у всьому світі. Наприклад, така країна, як Швеція, досягала великих аграрних успіхів не

стільки за рахунок росту багатих монополій та надприбутків, скільки більш сприйнятливим і зрозумілим для нас шляхом кооперації. Тут ця форма ведення господарства досягла свого розквіту. Кооперативи у Швеції виконують різнобічні функції. Фермер має справу із багатьма кооперативами: одному він реалізує молоко, іншому — м'ясо, у третього закупає комбікорми і т.д. І все це на вигідних для фермера умовах. Всі фермери у Швеції — члени загальнонаціонального кооперативного союзу. Кооперативи там постачають фермерам машини, запасні частини, пально-мастильні матеріали, добрива, навіть слідкують за здоров'ям фермерів. Ось що таке заготівельно-збутові кооперативи Швеції. Вони створюють селянину найкращі умови, щоб він добре і спокійно працював на своїй власній землі і як власник, і як господар.

У Швейцарії фермери також об'єднані в кооперативи і називають свій кооперативний союз загальним дахом над головою.

Для Німеччини характерним є надзвичайна підтримка селянина створеними ним же кооперативними структурами. Всі дрібні виробники розвивають і координують свою діяльність шляхом кооперування, початок якому ще у XVIII столітті поклав Ф. Райффайзен, бургомістр сільського округу Феєрбурш. Тепер його ім'ям називають німецькі кооперативи. Основна сфера їх діяльності — забезпечення селян матеріально-технічними ресурсами та закупівля, переробка, поставка на оптові ринки виробленої продукції. Через власні кооперативи селяни збувають близько половини зерна, дві третини овочів, картоплі і фруктів, переробляють 80 відсотків молока і третину м'яса. В Німеччині кооперація пронизує по горизонталі і вертикалі агротехнологічний сервіс, переробку продукції і торгівлю нею, фінансування агропромислового комплексу і, що особливо важливо, навчає працювати в умовах кооперування. Всі ці структури об'єднані у федеральний союз. Саме цей досвід Європей-

ських країн на теперішньому етапі аграрної економіки України є дуже повчальним і необхідним.

Сільськогосподарський кооператив — це добровільне об'єднання фізичних і юридичних осіб у іншу юридичну особу на засадах членства, об'єднання пайових внесків, участі у спільній сільськогосподарській виробничій діяльності та обслуговуванні переважно членів кооперативу.

Визначаються такі види кооперативів: сільськогосподарський виробничий та сільськогосподарський обслуговуючий, а також об'єднання (асоціація, спілка) сільськогосподарських кооперативів. Основним правовим документом, що регулює діяльність кооперативу, є статут, який приймається засновниками на установчих зборах. Член кооперативу робить вступний і пайовий внесок. Доходи виробничого кооперативу формуються з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та інших витрат і затрат на оплату праці найманого персоналу. Що стосується обслуговуючих кооперативів, які створюються для надання комплексу послуг, пов'язаних із виробництвом, переробкою, збутом продукції, то вони не ставлять за мету отримання прибутку. Відомо, що за останні роки зросло виробництво сільськогосподарської продукції у приватному секторі, збільшилась його питома вага у загальному виробництві. В особистих підсобних господарствах нашої області щорічно виробляється 60% молока, 80% яєць, 99% картоплі, 85% овочів, 75% плодів і ягід.

В особистих підсобних і фермерських господарствах, а також в колективах інших форм господарювання в даний час виникає багато проблем по обслуговуванню процесу виробництва та реалізації, які самі сільськогосподарські виробники не завжди можуть вирішити самостійно. Тому-то потреба у створенні обслуговуючих кооперативів на селі, які діють в інтересах своїх членів на неприбутковій основі, є дуже великою і надалі вона зростатиме. Управління кооперативами здійснюється членами на демократичних засадах.

Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи за напрямками діяльності бувають постачальницькими, маркетинговими, переробними, сервісними або багатофункціональними.

Постачальницькі кооперативи надають своїм членам послуги по придбанню необхідних засобів виробництва: насіння, мінеральних добрив, пального. Їх мета — скоротити

витрати своїх членів та надати матеріали вищої якості за меншою ціною. Це можливо завдяки тому, що кооператив закуповує безпосередньо від виробника або дистриб'юторів необхідні обсяги матеріалів за оптовою ціною та надає їх своїм членам за собівартістю на основі їх замовлень.

Діяльність збутових кооперативів полягає у вигідній реалізації виробленої членами продукції. Кооператив має можливість, наприклад, сформувати велику партію товару з дрібних поставок членів кооперативу без послуг посередників і продати сформовану велику партію за вигіднішою ціною. Кооператив, маючи власні потужності (зернохословища), може зберігати продукцію членів для того, щоб реалізувати її від їх імені, коли ціна буде вигіднішою.

Переробні кооперативи займаються переробкою продукції, яка вироблена членами у їхніх господарствах, можуть продавати її за дорученням у переробленому вигляді, займаються рекламою для пошуків вигідних ринків збуту.

Сервісні кооперативи повинні надавати різноманітні послуги: це і прокат техніки, послуги з ремонту обладнання тощо. Мета цього кооперативу — зменшення витрат членів шляхом надання їм необхідних послуг кращої якості за нижчими цінами, ніж ті, які пропонуються комерційними фірмами. Це стає можливим тому, що всі послуги сервісного кооперативу надаються за їх фактичною собівартістю, в той час коли комерційні фірми до собівартості додають ще певну, і часто досить значну, норму прибутку, що і підвищує кінцеву ціну послуги.

Поряд із спеціалізованими можуть бути багатофункціональні кооперативи, які поєднують декілька видів діяльності.

Із створенням нових сільськогосподарських формувань, розширенням та збільшенням виробництва в особистих і фермерських господарствах значна частина функцій, які раніш належали колгоспам, іншим структурам, повинна сконцентруватись у кооперативах. Це дасть можливість товаровиробнику контролювати стадію обміну, реалізації, впливати на основні елементи ринку, особливо на ціну, і таким чином повернути значну частину прибутку, що створюється на стадії виробництва — споживання, селянам, тобто уникнути зайвих посередників.

Д. Лакштанова, кандидат економічних наук,
зав. відділом інформаційно-консультаційного забезпечення
Вінницької ДСГДС.

Вінницька обласна державна сільськогосподарська дослідна станція укладає угоди з господарствами про:

- ★ спільне вирощування насіння пивоварного ячменю сортів: Каштан, Подолян, Подільський 14, Терен, Неофіт; ярію вики: Прибузька 19, Подільська 18, Маргарита; озимого ріпаку сортів: Світоч, Горизонт, Бажаний;
- ★ надання послуг по ґрунтовій і рослинній діагностиці, мінерального живлення зернових і технічних культур;
- ★ наукове супроводження технологій вирощування та впровадження високоефективних регуляторів росту с/г культур;
- ★ розробку ексклюзивних технологій захисту основних с/г культур (озима пшениця, ярий ячмінь, горох, кукурудза, цукрові буряки, соняшник, картопля та ін.) від шкідливих організмів для конкретних с/г підприємств;
- ★ надання методичної допомоги по формуванню високопродуктивних стад великої рогатої худоби і свиней, збільшення виробництва продукції тваринництва;
- ★ надання методичної допомоги при реформуванні відносин власності і реструктуризації вашого КСП;
- ★ інформаційне забезпечення з питань науково-технічного прогресу в галузях АПК.

Якщо ви бажаєте значно поліпшити економічне становище вашого господарства, збільшити виробництво сільськогосподарської продукції при раціональному використанні добрив, засобів захисту рослин, — звертайтеся за послугами до нас. Ми допоможемо вам вирішити ці складні проблеми.

Вам потрібні кваліфіковані консультації з цих питань?

Приїздіть до нас.

Звертайтеся за телефонами: 39-42-42, 39-42-43, 39-45-39, 39-46-69 (з 8⁰⁰ до 17⁰⁰).

Наша адреса: 23227, с. Агрономічне Вінницького району Вінницької області.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ВИСТАВКОВИХ ЗАХОДІВ, ЗАПЛАНОВАНИХ ДО ПРОВЕДЕННЯ В УКРАЇНІ У КВІТНІ 2000 РОКУ

Дата	Назва заходу	Організатори	Місце проведення
29 березня – 1 квітня	Міжрегіональна спеціалізована виставка "Мій автомобіль"	Експоцентр "Слов'янський базар"	м. Харків
Квітень	Спеціалізована виставка з участю інофірм "ТВ-Радіосалон"	Компанія "ЗовнішЕкспоБізнес"	м. Київ
Квітень	Спеціалізована виставка з участю інофірм "Аудіо-Відео"	Компанія "ЗовнішЕкспоБізнес"	м. Київ
Квітень	Спеціалізована виставка з участю інофірм "Біт і Чіп", "Світ сучасних розваг"	Компанія "ЗовнішЕкспоБізнес"	м. Київ
3-6 квітня	Міжнародна виставка "Паку країна'2000"	Національний виставковий центр	м. Київ
3-6 квітня	Спеціалізована виставка "Канцелярія"	Компанія "Меридіан-Екпо"	м. Київ
11-14 квітня	Національна виставка "Елком'2000"	Компанія "Євроіндекс"	м. Київ
11-15 квітня	Міжнародна виставка "Примус: деревообробна промисловість"	Компанія "PRIMUS Україна"	м. Київ
12-15 квітня	Міжнародна виставка "Деревообробка'2000"	АТ "Київський міжнародний контрактний ярмарок"	м. Київ
20-23 квітня	Міжнародний автосалон "Південна Пальміра'2000"	Інноваційний центр "Морські технології"	м. Одеса
20-23 квітня	Міжнародна виставка "Південноукраїнські дні продуктів харчування та напоїв"	Інноваційний центр "Морські технології"	м. Одеса
21-24 квітня	Спеціалізована виставка "Торговельне обладнання"	Виставковий центр "Одеський дім"	м. Одеса
24-27 квітня	Спеціалізована виставка "Експомісто'2000"	Національний виставковий центр	м. Київ
24-27 квітня	Виставка "Світло. Звук. Сцена"	ТПП України	м. Київ
25-28 квітня	Виставки "Паперовий бум", "Рекламна індустрія", "Офісні канцтовари'2000", "Харчова упаковка'2000"	Компанія "Міжнародні ярмарки України"	м. Київ
25-28 квітня	Виставки з участю інофірм "Парад полімерів", "Гума і каучук", "Фарби і барвники"	Компанія "Міжнародні ярмарки України"	м. Київ
26-29 квітня	Спеціалізована виставка "Кафе. Бістро. Магазин'2000"	Донецька облдержадміністрація, мерія, Торгово-промислова палата	м. Донецьк
27-29 квітня	Виставка "Технологія краси — вік 21"	Компанія "Експо-Південь-Сервіс"	м. Одеса

НОВИНИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ЖИТТЯ

НОВІ СТАВКИ ВВІЗНОГО МИТА НА ТЕКСТИЛЬ

Кабінет Міністрів своєю постановою затвердив нові ставки мита на окремі види текстильної продукції.

За постановою, повна ставка мита розміром два відсотки від митної вартості товару та пільгова — один відсоток запроваджується на ввезення вовни овець та тонкого чи грубого волосу тварин, а також непряженого лляного волокна.

На ввезення пряжі з вовни повна ставка мита становить 15%, пільгова — 2%; на тканини з грубого волосу тварин чи кіньського волосу відповідно — 20% та 5%; на бавовняну пряжу (за винятком швейних ниток) — 15% та 5%; на бавовняні тканини — 10% та 0%; на відходи льону — 10% та 5%; на конопляне волокно — 20% та 2%.

На одностовкову лляну пряжу повна та пільгова ставки ввізного мита становлять відповідно 15% та 2%; на лляні тканини сирові, фарбовані та на синтетичні чи інші тканини — 20% та 5%; на тканини зі штучних та комплексних ниток та синтетичні волокна — 10% та 0%; на штапельні волокна та пряжу з них — 15% та 5%; на кручену пряжу з синтетичних штапельних волокон та пряжу з поліфірних та акрилових волокон — 10% та 0%.

На неткані матеріали, гумовий корд та нитки гумові і позументні повна ставка ввізного мита становить 20%, пільгова — 5%; на шпагат, канатні та мотузні вироби, канати і троси окремих видів — відповідно 40% та 5%; на вироби з пряжі та інші мотузні вироби — 25% та 5%.

На вузликіві, ткані килими та на інші текстильні покриття для підлоги повна ставка ввізного мита становить 30% від митної вартості, але не менш ніж 3 американських долари, пільгова ставка — 20%.

ВИЯВЛЕНО ФАЛЬШИВІ СЕРТИФІКАТИ

Протягом минулого року митники перевірили майже 13 тисяч сертифікатів походження товарів, що ввозилися в Україну. Виявили 480 таких, що не відповідали встановленим вимогам. Зокрема 190 сертифікатів взагалі були підробленими, з них 40 сертифікатів — на рибопродукцію з Росії та 92 сертифікати — на рибопродукцію з Естонії. Проаналізувавши результати такої фальсифікації, Державна митна служба України ухвалила рішення ввести суцільну перевірку сертифікатів з Естонії, Латвії, Литви на товари так званої "групи ризику" (рибопродукти та нафтопродукти).

ВИРОБНИЦТВО СОНЯШНИКУ В 2000 РОЦІ МАЄ ЗРОСТИ

Аграрії не планують скорочувати обсяги виробництва соняшнику в 2000 році в порівнянні з 1999 роком (за даними Міністерства аграрної політики).

У 1999 році виробництво цієї культури в Україні склало 2748,47 тис. тонн у вазі після доробки, у вазі без доробки — 2,9 млн тонн).

На думку фахівців міністерства, господарства можуть виробити 2,7-2,8 млн тонн соняшнику, але саме за рахунок розширення площ.

За інформацією джерела з Міністерства АПК у зв'язку з можливим скасуванням 23-відсоткового мита на експорт соняшнику, введеного в жовтні 1999 року, аграрії можуть знову активно зайнятися вирощуванням соняшнику.

Протягом останніх трьох років соняшник вважається найбільш ліквідною культурою і господарства активно його вирощували.

(За матеріалами преси).

ПРОПОЗИЦІЇ ЗАРУБІЖНИХ ФІРМ

- "Stalagmita", Молдова,** – бажає придбати в Україні соду харчову в обсягах 20-40 тонн, а також крохмаль кукурудзяний та картопляний.
- "Interprojekt GmbH", Німеччина,** – має намір закуповувати мед, гриби, лікарські рослини. Постачає обладнання для переробки сільгосппродукції.
- "Rolimex Export-Import Agentur", Німеччина,** – зацікавлена у налагодженні поставок концентрату яблучного соку з України до Західної Європи.
- "MAZ Werksvertretungen", Німеччина,** – пропонує дерев'яні столи та лавки, вироби з оцинкованої жерсті (відра, ємкості для води, ящики та вази під квіти).
- "Dahn Energieservice", Німеччина,** – має намір налагодити в Україні ремонт автомобілів, які побували в аваріях.
- "ISZ Schmidt-Schweren", Німеччина,** – шукає в Україні виробників вантажних причепів для легкових автомобілів вантажністю до 3,5 тис. тонн, критих чи відкритих.
- "Großhandelsagentur für Holzhauser", Німеччина,** – зацікавлена в закупівлі на постійній основі деревини в нашій країні.
- "Falkenstein ...", Німеччина,** – пропонує м'ясокомбінатам України свої послуги у галузі новітніх технологій та ноу-хау.
- "Dr. Mayer Consulting", Німеччина,** – бажає налагодити виробництво з'єднувальних деталей (із заліза, титану, пластмаси та інших матеріалів) та збут цієї продукції в Україні. З цією метою шукає ділового партнера з досвідом роботи у даній галузі.
- "Bintac GmbH German branch of BIA", Німеччина,** – пропонує послуги у галузі збуту української промислової продукції на території ФРН та інших країн Західної Європи, а також має можливість експортувати до України різноманітні споживчі товари та обладнання для легкої промисловості (в т.ч. second hand).
- ТзОВ "Ікар'95", Болгарія,** – реалізує електро- та автонавантажувачі, транспалетні візки, іншу підйомну техніку; запчастини для електро- та автонавантажувачів, а також акумуляторні батареї для них; будівельні матеріали, в т.ч. сучасні тепло-, гідро- та шумоізоляційні технології; чорні метали. Пропонує співпрацю у сфері будівництва, хімії, землеробства.
- "Repack Srl", Італія,** – пропонує обладнання з переробки пластмас, що було у використанні (екструдери, видувні машини для виробництва пляшок під мінеральну воду).
- "Mar-Italy", Італія,** – фірма, що спеціалізується на торгівлі вовною і пряжею, зацікавлена в налагодженні контактів з потенційними партнерами у нашій країні. Можлива співпраця по бартеру в текстильному секторі та інших галузях.

Додаткова інформація за тел. у Вінниці: 52-03-54

Енциклопедія капіталів

ДОРОГА ДО УСПІХУ І ДОБРОБУТУ

(Продовження. Початок у попередніх номерах "Ділових зв'язків")

Столичний капітал — різноманітний, столикий капітал столиць. Є цілі міста енергії і є сонні міста та селища. Саме столиці експлуатують творчу енергію провінцій, відбирають на себе фінансові капітали, захоплюються формою (провінція — це зміст!). У кожної людини в структурі "Я" є столиця і є окремі галузі почуттів.

Страждань ресурс. Капітал страждань, болю, великих і малих незгод — двигун існування більшості людей — конвертується у творчу силу, енергію боротьби... Ще давні люди підмітили, що у будь-якому стражданні є щось божественне. Лише страждання виштовхують з душі світлу, живу, плідну думку! "Постраждати б!", — часто говорив Л.Толстой. Сюди ж можна віднести і капітал страху. Все, що людей непокоїть, ми утилізуємо і перетворюємо у новий "позитивний" ресурс... Впевнений, що деякі фірми задля реклами будуть купувати у своїх клієнтів їх страхи, їх страждання і біль. Але ще дорожче з часом будуть продавати їм ліки від страждань". Втішимо себе словами Шиллера: "Якщо ти красу не бачив у хвилину страждання, — ти краси не бачив ніколи!".

Стресовий — капітал подолання психологічної напруги (на стадії реакції тривоги, стадії опору організму чи стадії виснаження). Чого ми боїмося? Злиднів, самотності, критики, хвороб, старості, смерті. Переміг свій страх — і став багатший! Став мудріший! Перемога над негативним інтелектуальним, емоційним впливом приводить до "вершин" успіху, підвищення цінностей людського життя.

Таємничий (капітал прилучення до таємниць) — таїть у собі величезні потенційні багатства, створені на межі дій багатьох звичних капіталів. Наприклад, капітал влади переважно тримається на таємницях. Таємниця життя деяких керівників, особливо в "тоталітарних структурах", сприяє їх обожнюванню. Вивчаючи Біблію, знаходимо у

книзі пророка Міхея таке відкриття: "Не вірте другу, не покладайтеся на приятеля: від тієї, що на лоні твоїм, стережи двері вуст твоїх". У книзі "Тисяча і одна ніч" також читаємо: "Зберігай таємницю від друга більше, ніж від ворога".

Творчості ресурс — невичерпне багатство людини. Творчість — це самонаслода, це любов до інших, до тих, хто схований у нашій душі, це безперервне народження і загибель образів, слів, понять, це руйнування себе в ім'я створення іншого. Це вмiла перебудова інших з метою створення нового себе. У кожній людині (в прямому розумінні) — своє творче обличчя, яке постійно готове стати новою маскою, новим виразом, новою редакцією вашого "Я"! Адже коли довжина життя обмежена, доводиться жити "в ширину і в глибину". Як тут без творення і створення?

Тенденційний — капітал тенденцій, невидимих сценаріїв розвитку подій у політиці, економіці, фінансовій сфері. Володіння ним дозволяє планувати політичні та економічні "вистави" на великих територіях. Як виснажений коханець починає шукати інших жінок, щоб розпалитися, як товариші по чарці протягом дня змінюють місце випивки, щоб втягнути у свої "чорні діри" світлу ауру нового пейзажу, так можна зрозуміти таємні пружини руху абсолютно всіх капіталів, щоб добувати з цих знань додану вартість. У житті нас часто зустрічають "ефектом погребу" — на глибину два метри літне тепло приходить взимку (тому картопля не замерзає), а зимовий холод — влітку (тому молоко не прокисає). Цей ефект спостерігається в коханні, в економіці та політиці. Знання цієї тенденції допомагає завжди бути "в глибині"! Стаєш Гулівером відносно завтрашніх капіталів ліліпутів і ліліпутом — відносно нових Гуліверів України. А якщо простіше, то коли даєш або пускаєш туман в очі, — потрібно знати, звідки вітер віє.

Михайло Арошенко.
(Далі буде).

ДІЛОВІ ЗВ'ЯЗКИ

ВІСНИК
ВІННИЦЬКОЇ
ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ
ПАЛАТИ

Свідоцтво про державну
реєстрацію
ВЦ № 289

Засновник —
Вінницька
торгово-промислова палата

Президент
О.М.Дідик

Віце-президент
С.В.Липкань

Редактор газети
Т.С.Подмайстрович

Набір, верстка і дизайн —
відділ ЗЕЗ та перекладів,
центр комп'ютерних
технологій

Тираж 1000 екз.
Віддруковано
у ВАТ "Вінницька
обласна друкарня"

Наша адреса:
Україна, 21100,
м. Вінниця,
вул. Соборна, 67.
Вінницька ТПП

Тел.: (0432) 52-03-54
Факс: (0432) 32-58-33

E-Mail: cci@cci.vinnica.ua
<http://www.cci.vinnica.ua/>

За достовірність наведених
фактів відповідають автори
і рекламодавці

TV-програма «ЕКОНОМІКС» на телеканалі «ІШТАР»

Україна, 21100, м.Вінниця,
вул. Соборна, 68, к. 204.
Керівник програми: Олег Анісімов.
Телефон: (0432) 52-03-54.

Програма "Економікс" готується спільно з Вінницькою ТПП і є щотижневим економічним оглядом подій у Вінницькій області. Новини технологій, бізнес-інформація з інших регіонів, аналітика. Виходить двічі на тиждень.

Послуги:

- ◆ якісне виготовлення аудіо- та відеореклами;
- ◆ трансляція в ефірі на будь-якій студії;
- ◆ проведення комплексних рекламних кампаній для фірм та підприємств;
- ◆ реклама на радіо, в пресі і ТБ України;
- ◆ індивідуальний підхід, знижки (для членів Вінницької ТПП зокрема), гарантована ефективність дії.

Найдійовіша реклама – завжди в спеціалізованій програмі

План виставок Вінницької торгово- промислової палати на 2000 рік

Повну інформацію щодо виставок
можна отримати за адресою:

21100, м. Вінниця, вул. Соборна, 68,
**організаційний відділ
Вінницької ТПП.**

Тел.: (0432) 32-26-82, 35-83-30;
факс: (0432) 32-69-44, 32-58-33.
E-mail: expo@cci.vinnica.ua

29–31 березня	«БУДМАРКЕТ» — <i>III міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
26–28 квітня	«АВТОМОБІЛІ. АВТОСТРАДИ» — <i>IV міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
24–26 травня	«ПОДІЛЛЯ-КОНТАКТ» — <i>контрактовий ярмарок</i>
14–17 червня	«СТИЛЬ. ВІДПОЧИНОК. ЛІТО» — <i>IV міжрегіональна універсальна виставка-продаж</i>
14–17 червня	«МИСЛИВСТВО. РИБАЛЬСТВО» — <i>міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
4–14 липня	ВИСТАВКА ТВОРІВ МИСТЕЦТВА ТА АНТИКВАРІАТУ
16–19 серпня	«СВІТ МОЛОДІ ТА ДИТИНСТВА» — <i>IV міжрегіональна універсальна виставка-продаж</i>
20–23 вересня	«СУЧАСНИЙ ДІМ» — <i>VII міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
20–23 вересня	«ОХОРОНА. БЕЗПЕКА» — <i>міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
25–27 жовтня	«ФАРМАМЕДТЕХ» — <i>IV міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
22–25 листопада	«КОМП'ЮТЕР. ОФІС» — <i>VIII міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
22–25 листопада	«РЕКЛАМА. ПОЛІГРАФІЯ» — <i>III міжрегіональна спеціалізована виставка</i>
20–23 грудня	«РІЗДВЯНІ ПОДАРУНКИ» — <i>міжрегіональна передноворічна виставка-продаж</i>